

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
I. ROZWÓJ TEOLOGICZNEJ REFLEKSJI NA DOKUMENTALNOŚĆ CIAŁA MAŁŻEŃSTWA	19
1. Kościół apostołowski – pierwsze trzy wieki	19
1.1. Obrzędy zaślubin u Greków i Rzymian	20
1.2. Małżeństwo „w Panu”	23
1.3. Pasterska troska biskupa	23
2. Nauka Ojców Kościoła	27
3. Rozwój liturgii zawierania małżeństwa od IV do XII w.	36
4. Małżeństwo w teologii scholastycznej	40
5. Sobór Trydencki	52
6. Od <i>Tridentinum</i> do <i>Vaticanum II</i>	56
II. MAŁŻEŃSTWO W ZAMYŚLE BOGA	63
1. Stworzenie jako pierwszy akt przymierza	63
2. Komplementarność mężczyzny i kobiety	66
2.1. Tajemniczy sen i „żebro”	66
2.2. „Jedno ciało”	69
2.3. Wnioski teologiczne: miłość a płciowość	71
3. Małżeństwo obrazem Boga	73
3.1. Człowiek „na obraz Boga”	74
3.2. „Mężczyzna i kobieta” obrazem Boga	78
4. Małżeństwo jako obraz trynitarny	85
4.1. Miłość i płodność	85
4.2. Granice symboliki	88
III. PRZYMIERZE BOGA Z LUDEM WYBRANYM A MAŁŻEŃSTWO	91
1. Upadek i obietnica odkupienia a małżeństwo	91
2. Symbolizm małżeństwa w przepowiedaniu proroków	96
2.1. Małżeństwo Ozeasza	97
2.2. Nauka Jeremiasza, Ezechiela i Izajasza	101
2.2.1. Jeremiasz	101
2.2.2. Ezechiel	101
2.2.3. Izajasz	102

3. Pieśń nad Pieśniami	103
4. Synteza	104
IV. SYMBOL OBLUBIĘCZEGO PRZYMIERZA CHRYSYTA Z KOŚCIOŁEM	109
1. Małżeństwo w pismach nowotestamentalnych	111
2. Charakterystyka perykopy Ef 5,21-33	114
2.1. Powiązanie z symboliką proroków	115
2.2. Fundament parenezy	116
3. „Tajemnica to jest wielka” (Ef 5,32)	119
3.1. Sens słowa <i>mysterion</i>	120
3.2. Charakter relacji	122
3.3. Dowód na sakramentalność?	124
4. Problem „poddania” (Ef 5,22)	128
5. Synteza teologiczna	134
5.1. Obraz	136
5.2. Uczestnictwo	136
5.3. Uobecnianie	137
V. MAŁŻEŃSTWO A MISTERIA CHRYSYTA	139
1. Wcielenie	139
2. Ofiara krzyża i zmartwychwstanie	144
3. Posłanie Ducha Świętego	150
VI. MAŁŻEŃSTWO JEST SAKRAMENTEM	155
1. Co to jest sakrament?	156
1.1. Chrystus – Kościół – człowiek: sakramentalny synergizm	156
1.2. Sensorodny charakter sakramentów	157
2. Małżeństwo jako sakramentalny symbol	161
2.1. Małżeństwo jako prasytuacja	161
2.2. Dwustopniowość sygnifikacji małżeństwa	164
3. Ustanowienie sakramentu małżeństwa przez Chrystusa	168
4. „Nowość” małżeństwa sakramentalnego	171
5. Sakramentalność wirtualna a pełna	177
5.1. Religijny wymiar małżeństwa	177
5.2. „Sakramentalny” wymiar każdego małżeństwa	179
6. Stopnie sakramentalności	183
6.1. Sakramentalność ukryta	183
6.2. Sakramentalność fundamentalna	184
6.3. Sakramentalność pełna	186
7. „Konsekracja” małżeńska	191

VII. ZNAK SAKRAMENTALNY	197
1. Poszukiwania teologów	197
2. Szafarz sakramentu małżeństwa	199
2.1. Kłarowanie się pojęć	199
2.2. Kościół prawosławny	201
2.3. Kościoły reformacyjne	203
3. Zawarcie przymierza małżeńskiego	208
3.1. Nowożeńcy szafarzami sakramentu	208
3.2. Rola kapłana i zgromadzenia w celebracji sakramentu	211
4. Pierwsze intymne zjednoczenie małżonków	215
5. Sakrament trwały	218
6. Wspólnota miłości i życia	221
7. Wielkość i świętość intymnych aktów małżeńskich	224
VIII. ŁASKA SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA	231
1. Łaska w świetle Nowego Testamentu	232
2. Zbawcza obecność Boga	235
3. Łaska „sakramentalna” małżeństwa	236
4. Małżonkowie i ich więź jako łaska	239
IX. SAKRAMENTALNOŚĆ A NIEROZERWALNOŚĆ MAŁŻEŃSTWA ...	241
1. Nierozerwalność wewnętrznym wymogiem miłości	241
2. Nieodwołalność przymierza Boga w Chrystusie	243
X. MAŁŻEŃSTWO W MISTERIUM KOŚCIOŁA	247
1. Wzajemne więzy	247
2. U źródeł terminu „Kościół domowy”	249
2.1. Kościół, który gromadzi się „w domu”	249
2.2. „Czyńcie z waszych domów Kościół”	252
3. Wspólnota wiary i ewangelizacji	257
4. Wspólnota kapłańskiego dialogu z Bogiem	262
4.1. Życie sakramentalne	262
4.2. Ofiara życia	266
4.3. Modlitwa rodzinna	267
5. Wspólnota służby	270
6. Wspólnota zbawienia	277
7. Dziewictwo – macierzyństwo	280

8. Znak jedności eklezjalnej	284
8.1. Zobowiązująca moc symboliki	284
8.2. Pastoralna troska o małżonków rozwiedzionych i ponownie zaślubionych	285
8.3. Praktyka Kościołów siostrzanych	292
8.3.1. Kościół prawosławny	292
8.3.2. Kościoły reformacyjne	293
9. Struktura hierarchiczna?	295
XI. MAŁŻEŃSTWO W MISTERIUM ESCHATOLOGICZNEGO PRZYMIERZA	299
1. Eschatyczny symbolizm małżeństwa	299
2. Będą jak aniołowie w niebie (Mk 12,25)	306
ZAKOŃCZENIE	311
Bibliografia	321
Wykaz skrótów	351
„Dies ist ein tiefes Geheimnis...“. Sakramentaler Ehebund	353
Inhaltsverzeichnis	361